

Predavanje 5.

OBJEKTNO-ORIJENTISANO PROGRAMIRANJE

2024/25.

Agenda

Modifikatori vidljivosti

Učaurivanje (enkapsulacija)

- Učaurivanje predstavlja mehanizam sakrivanja informacija.
- Zašto?

Class creators vs. client programmer

zaštita podataka i metoda

- Učaurivanje se izvodi upotrebom **modifikatora vidljivosti/pristupa**
- Modifikatorima pristupa (vidljivosti) se određuje opseg dostupnosti elemenata koda (polja, metoda, tipova). Svaki element ima definisanu vidljivost, implicitno ili eksplicitno definisanu.
- Modifikatori pristupa se mogu primeniti na:
 - Tipove
 - Elemente tipova – polja i metodine mogu na varijble definisane unutar metoda.

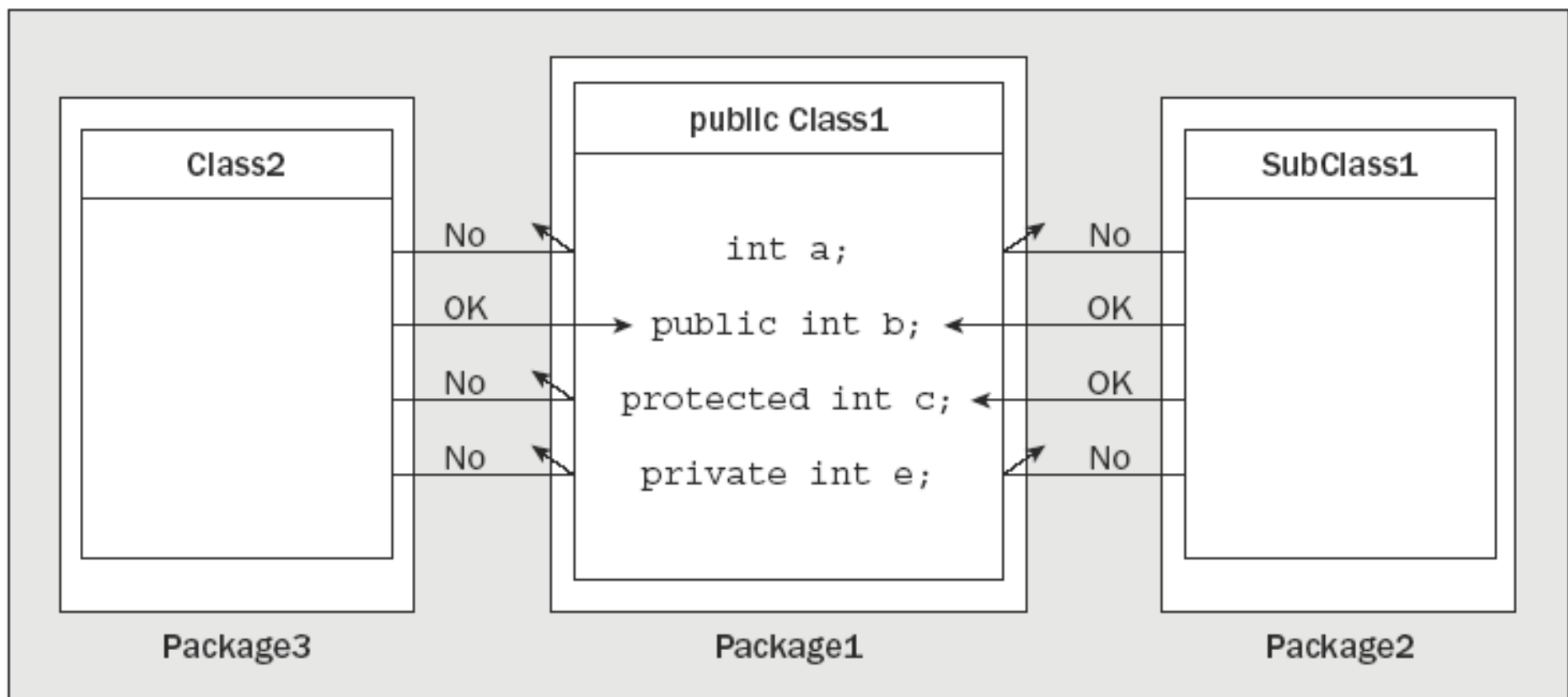
Nasleđivanje - revidirano

- Objekat podklase uvek sadrži sve elemente definisane u super klasi, ali to ne znači da su svi članovi superklase dostupni metodama koje su specifične samo za podklasu!
- **nasleđivanje**: uključivanje članova bazne klase u izvedenu klasu na način da su dostupni (accessible) u izvedenoj klasi
- nasleđeni član bazne klase je onaj koji je dostupan u izvedenoj klasi

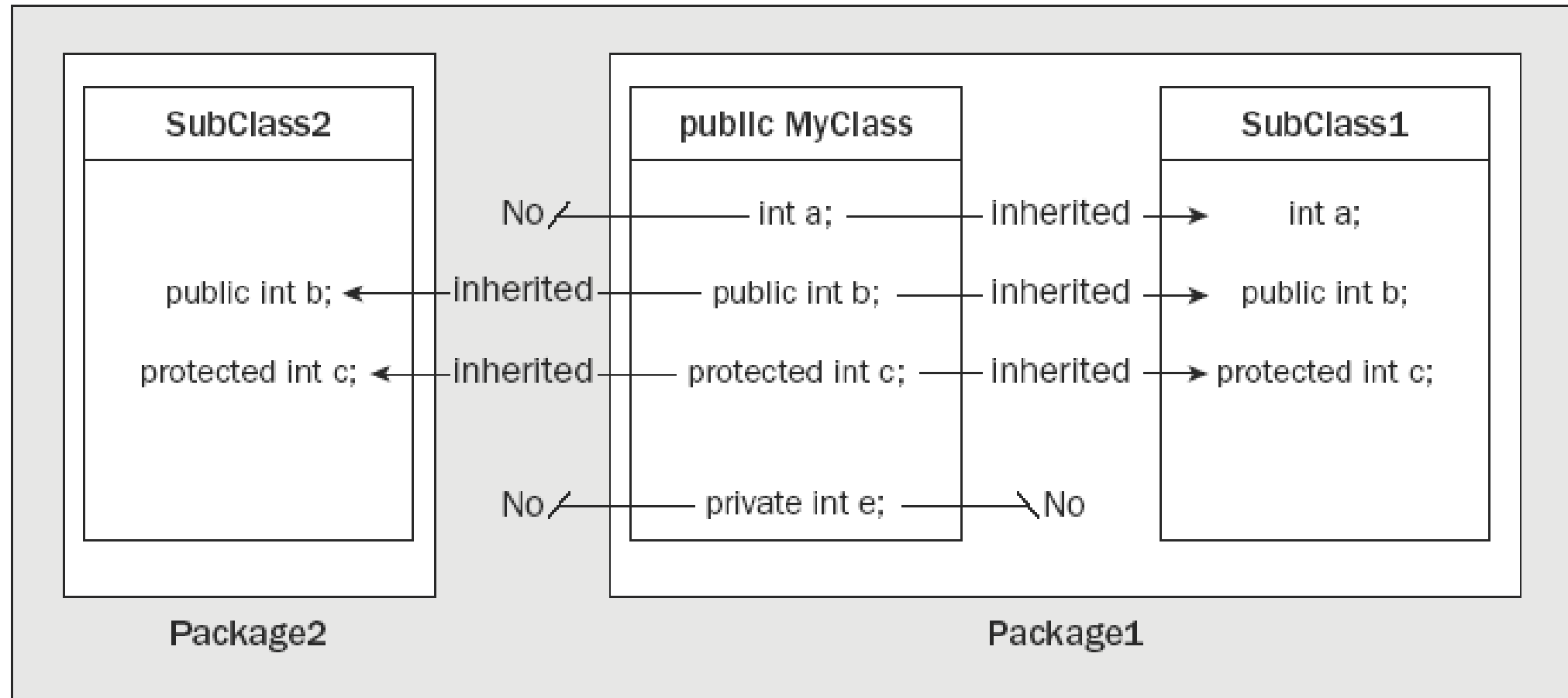
Vrste modifikatora vidljivosti

Tip \ vidljivost	Dostupno (vidljivo) u			
	klasi	podklasi	paketu	bilo kome
private	X			
protected	X	X*	X	
public	X	X	X	X
Nothig(default) Package Friendly	X		X	

Vidljivost članova

Dostupnost nasleđenih članova

private

```
class Alpha {  
    private int iamprivate;  
    private void privateMethod() {  
        System.out.println("privateMethod");  
    }  
}
```

```
class Beta {  
    void accessMethod() {  
        Alpha a = new Alpha();  
        a.iamprivate = 10;    // illegal  
        a.privateMethod();    // illegal  
    }  
}
```

Beta.java:9: **Variable** iamprivate in class Alpha **not accessible from class Beta.**

```
    a.iamprivate = 10;    // illegal  
    ^
```

1 error

Beta.java:12: **No method** matching privateMethod() **found in class Alpha.**

```
        a.privateMethod();    // illegal
```

1 error

private

```
class Alpha {  
    private int iamprivate;  
    boolean isEqualTo(Alpha anotherAlpha) {  
        if (this.iamprivate==anotherAlpha.iamprivate) //legal  
            return true;  
        else  
            return false;  
    }  
}
```

protected

```
package Greek;
public class Alpha {
    protected int iamprotected;
    protected void protectedMethod() {
        System.out.println("protectedMethod");
    }
}
```

```
package Greek;
public class Gamma {
    void accessMethod(Alpha a) {
        a.iamprotected = 10;    // legal
        a.protectedMethod();    // legal
    }
}
```

```
package Latin;
import Greek.*;
public class Delta extends Alpha {
    void accessMethod(Alpha a, Gamma g, Delta d) {
        iamprotected = 10;    // legal
        a.iamprotected = 10;  // illegal
        d.iamprotected = 10;  // legal
        protectedMethod();    // legal
        a.protectedMethod();  // illegal
        d.protectedMethod();  // legal
    }
}
```

public

```
package Greek;
public class Alpha {
    public int iampublic;
    public void publicMethod() {
        System.out.println("publicMethod");
    }
}

package Roman;
import Greek.*;
class Beta {
    void accessMethod() {
        Alpha a = new Alpha();
        a.iampublic = 10;          // legal
        a.publicMethod();         // legal
    }
}
```

Default - package

```
package Greek;
public class Alpha {
    public int iampublic;
    public void publicMethod() {
        System.out.println("publicMethod");
    }
}

package Roman;
import Greek.*;
class Beta {
    void accessMethod() {
        Alpha a = new Alpha();
        a.iampublic = 10;        // illegal
        a.publicMethod();        // illegal
    }
}
```

```
package Greek;
class Gama {
    void accessMethod() {
        Alpha a = new Alpha();
        a.iampackage = 10;        // legal
        a.packageMethod();        // legal
    }
}
```

Odabir vidljivosti atributa bazne klase

- Metode koje sačinjavaju alat za komunikaciju sa spoljašnjim svetom/klasama se definišu kao **public**.
- Podaci članovi ne treba da budu **public** osim konstanti namenjenih za opštu upotrebu.
- Ako očekujete da će drugi ljudi koristiti vaše klase za izvođenje sopstvenih tada podatke članove definišite kao **private**, ali obezbedite **public** get-ere i set-ere.
- Koristite **protected** kada želite neometan pristup od strane klasa u istom paketu, a za klase iz drugih paketa dozvoljen samo ako su podklase.
- Izostavljanje modifikatora pristupa omogućava vidljivost člana klase u svim klasama paketa, dok je za klase van paketa to isto kao i upotreba **private** atributa.